

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobce: **P. R.**, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2022, č. j. MD-9799/2022-160/3, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2024, č. j. 20 A 28/2022-37,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2024, č. j. 20 A 28/2022-37, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“) vydal dne 9. 9. 2021 rozhodnutí č. j. MHMP 1422025/2021/NoM, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Toho se dopustil tím, že jako řidič motorového vozidla porušil § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, neboť dne 23. 3. 2021 v době kolem 11.20 hodin na Pražském okruhu D0 v úseku 9. km ve směru jízdy na D5 řídil osobní motorové vozidlo tovární značky Škoda Superb, registrační značky X, a při jízdě držel v ruce telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení. Za tento přestupek správní orgán I. stupně uložil žalobci pokutu ve výši 2 500 Kč a povinnost uhradit náhradu nákladů řízení v paušální částce 1 000 Kč.

[2] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí blanketní (neodůvodněné) odvolání, které ani k výzvě správního orgánu nedoplnil. Žalovaný se ztotožnil se závěry správního orgánu I. stupně a odvolání žalobce v záhlaví specifikovaným rozhodnutím zamítl.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou, ve které mimo jiné namítal, že z provedených důkazů není zřejmé, za co přesně byl postižen. Přetrvává podle něj důvodná pochybnost o tom, zda skutečně držel v ruce telefonní přístroj, hovorové zařízení, záznamové zařízení, nebo navigaci. Již na místě samém přitom tvrdil, že držel v ruce externí navigaci, což zopakoval i v průběhu správního řízení.

[4] Městský soud žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci, neboť z jejich rozhodnutí není zřejmé, zda žalobce držel v ruce při řízení telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení, či něco jiného. Soud připomněl rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2011, č. j. 5 As 77/2010 - 156, podle kterého ne každé technické zařízení je možné podřadit pod pojem „telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení“. Pod pojem „hovorové zařízení“ je možné podřadit pouze „produkt lidské činnosti“, který může sloužit k hovoru, a pod pojem „záznamové zařízení“ pouze zařízení, jímž je možno pořídit záznam (zvukový, obrazový, písemný či jiný). Takovým zařízením však nemusí být a zpravidla ani není externí navigace. Závěr správního orgánu I. stupně, že je nerozhodné, zda žalobce ovládal externí navigaci či jiné zařízení, tak nemůže obstát.

[5] Soud na jednu stranu přisvědčil správnímu orgánu I. stupně, že z videozáznamu pořízeného policejní hlídkou vyplývá, že žalobce držel při řízení v ruce technické zařízení (to ostatně nerozpíral ani on sám), na druhou stranu však dle jeho názoru není možné přesně určit, o jaké zařízení se jedná. To se podává pouze z úředního záznamu a oznámení přestupku, v nichž je uvedeno, že žalobce držel v ruce telefonní přístroj. Použitelnost úředních záznamů a oznámení jako důkazů v přestupkovém řízení ovšem judikatura NSS pojímá značně omezeně. Např. v rozsudku ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016 - 30, NSS uvedl, že *„listiny předložené policií k postihu pachatele přestupku postačují, pokud existují proti přestupci další důkazy, které ve spojitosti s daty z úředního záznamu činily skutkovou situaci naprosto jasnou, přestupcem nijak nezpochybněnou. V takové situaci lze z úředního záznamu vycházet.“* V posuzované věci však žalobce informace vyplývající z úředního záznamu a oznámení přestupku výslovně rozporoval; neuváděl přitom žádným způsobem nemožné či nereálné alternativy skutkového děje. S ohledem na závěry judikatury proto nejsou úřední záznam a oznámení přestupku v projednávané věci pro prokázání skutečnosti, že žalobce držel v ruce telefonní přístroj, dostatečné. Nebylo tak možné prokázat naplnění skutkové podstaty přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o silničním provozu.

[6] Soud proto uzavřel, že bylo třeba pořídit další podklady, které by skutkový stav náležitě osvětlily. Kupříkladu se nabízelo vyslechnout přítomné policisty jako svědky (srov. např. body 17 a násl. rozsudku NSS ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 As 66/2018 - 34).

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalobce

pokračování

[7] Žalovaný (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc městskému soudu k novému projednání.

[8] Stěžovatel brojil proti závěru městského soudu, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci. Není pravdou, že by jedinými podklady pro přesvědčivý závěr o tom, jaké zařízení držel žalobce při řízení motorového vozidla v ruce, byly úřední záznam a oznámení přestupku. Dalším nezvratným důkazem je videozáznam, ze kterého vyplývá, že žalobce držel v ruce mobilní telefon. Při zastavení videozáznamu je zřejmé, že dané technické zařízení svými rozměry odpovídá standardní velikosti mobilního telefonu. Nadto žalobce řídil motorové vozidlo Škoda Superb s výbavou Laurin a Klement, tedy nejvyšší výbavou pro daný model vozidla, součástí této výbavy je v palubní desce zabudovaný displej, jenž obsahuje i navigaci. Použití externí navigace by tedy bylo nelogické. Proto žalovaný souhlasí se závěrem správního orgánu I. stupně o účelovosti tohoto tvrzení. Svědecké výpovědi zasahujících policistů, které navrhl městský soud jako další důkazní prostředek, by již byly nadbytečné.

[9] K tvrzení městského soudu, že se stěžovatel otázkou možného držení externí navigace zabýval pouze obecně, stěžovatel uvedl, že žalobce podal odvolání prostřednictvím „nechvalně proslulého“ obecného zmocněnce Ing. J.. Ten podal blanketní odvolání, které ani k výzvě správního orgánu nedoplnil. Stěžovatel se s postupem a argumentací správního orgánu I. stupně ztotožnil, a proto postupoval v souladu s § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť žalobce neuplatnil žádné odvolací námitky. Dle názoru stěžovatele tak ob stojí jeho konstatování uvedené v napadeném rozhodnutí, že spáchání přestupku je bezpochyby patrné především z pořízeného videozáznamu. Námitky tvrzené žalobcem v průběhu správního řízení přezkoumatelně vypořádal správní orgán I. stupně.

[10] Žalobce se ke kasační stížnosti v soudem stanovené lhůtě nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Vzhledem k tomu, že věc v souladu se zákonem projednal v řízení před krajským soudem specializovaný samosoudce, musí Nejvyšší správní soud nejprve posoudit, zda je kasační stížnost přijatelná, tedy jestli svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s.

[13] Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti soud vychází z judikturně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 52), jež pramení ze závěrů usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost

se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[14] V rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud upřesnil, že při posuzování přijatelnosti kasační stížnosti žalovaného, u něhož pojmově nemůže být splněna podmínka přesahu vlastních zájmů, postačí hodnotit, zda se krajský soud dopustil zásadního pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně zda nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu.

[15] Nejvyšší správní soud shledal, že je kasační stížnost přijatelná. Městský soud se totiž dopustil zásadního pochybení při hodnocení otázky, zda skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, má oporu ve správním spisu, a je dostačující k závěru o tom, že žalobce se dopustil přestupku.

[16] Podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu řidič nesmí *„při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.“*

[17] Podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.

[18] Tento přestupek patří mezi obtížně zachytitelné přestupky (taková jednání, která lze z velké vzdálenosti pozorovat jen stěží a navíc se odehrávají uvnitř jedoucího vozidla obviněného), byť pozorovatelné pouhým okem. U těchto obtížně zachytitelných přestupků je přitom třeba klást vyšší nároky na přesvědčivost důkazů (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86).

[19] Nejvyšší správní soud dospěl v posuzované věci k závěru, že správní spis obsahuje přesvědčivé podklady pro závěr správních orgánů o spáchání přestupku dle uvedeného ustanovení zákona o silničním provozu. Ze správního spisu rozhodující senát kasačního soudu ověřil, že stěžejním důkazem je videozáznam pořízený policejní hlídkou (resp. rovněž fotografie učiněná zastavením tohoto videozáznamu), který zcela přesvědčivě prokazuje, že žalobce držel v ruce telefonní přístroj (mobilní telefon), a nikoliv jiný technický prostředek, jako je například externí navigace. I samotný úchop tohoto

pokračování

prostředku nepochybně svědčí o tom, že žalobce při řízení automobilu ovládal mobilní telefon, čímž byla značně snížena jeho pozornost.

[20] Nelze tedy souhlasit se závěrem městského soudu, že by kromě úředního záznamu a oznámení přestupku z žádného podkladu založeného ve správním spisu nebylo možno dovodit přesvědčivý závěr o tom, jaké zařízení držel žalobce v ruce. Správní orgány naopak správně vyhodnotily, že skutečnost, že stěžovatel držel v ruce telefonní přístroj, jednoznačně vyplývá z pořízeného kamerového záznamu. Bylo by tedy zcela nadbytečné požadovat po správních orgánech doplnění dokazování, například výsledkem zasahujících policistů, k němuž by došlo po poměrně dlouhé době od spáchání přestupku. Takový důkaz by byl ostatně méně průkazný než videozáznam události.

[21] Nejvyšší správní soud nicméně přisvědčuje městskému soudu v tom, že pro účely odpovědnosti za přestupek dle § 125c odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu musí být bezpochyby prokázáno, že řidič při jízdě vozidlem držel telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení. Nebylo by tedy dostatečné tvrzení, že řidič držel (blíže neurčený) technický prostředek. Takový závěr ovšem z rozhodnutí správních orgánů, která Nejvyšší správní soud posuzoval jako jeden celek, nevyplývá.

[22] Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí odkázal na rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2011, č. j. 5 As 77/2010 - 156, konkrétně citoval jeho závěr, že „ze smyslu a účelu ust. § 22 odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o přestupcích přitom jednoznačně vyplývá požadavek na zamezení situace, kdy řidičova pozornost při řízení je snížena ovládnutím jiného technického prostředku („zařízení“) než vozidla samotného“. Dále pak správní orgán I. stupně uvedl, že z videozáznamu pořízeného hlídkou Policie ČR zcela zřetelně vyplývá, že obviněný při řízení motorového vozidla ovládá jiný technický prostředek (zařízení), a tudíž je jeho pozornost při řízení motorového vozidla značně snížena, což může vést k ohrožení ostatních účastníků silničního provozu. Zároveň správní orgán I. stupně konstatoval, že z kamerového záznamu je zřejmé, že žalobce držel v pravé ruce telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení. Z odůvodnění jeho rozhodnutí je přitom patrné, že vyloučil možnost, že by se mohlo jednat o externí navigaci; takové zařízení totiž (i dle jím citované judikatury NSS) nespadá pod pojem „hovorové“ nebo „záznamové“ zařízení. Nadto uvedl, že žalobcova námitka, že při řízení ovládal externí navigaci, je zcela účelová. Stěžovatel pak v napadeném rozhodnutí, kterým zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jasně specifikoval, že ze spisové dokumentace jednoznačně plyne, že žalobce jako řidič motorového vozidla držel za jízdy v ruce telefonní přístroj. Pro úplnost kasační soud dodává, že pokud by snad žalobce sledoval v mobilním telefonu funkci navigace, na posouzení věci to nic nemění.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první, část věty před středníkem s. ř. s.). V něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[24] V dalším řízení rozhodne městský soud též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2024

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu